Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul Dondușeni (jud.T.Sobolschi)
Dosarul nr.2r-358/24 (nr.2-23079850-03-2r-24102024)

**CURTEA DE APEL NORD**
**Colegiul civil şi de contencios administrativ**
**D E C I Z I E**

**28 februarie 2025** **mun.Bălţi**

Instanța compusă din:
**Președintele completului, judecător Elena Grumeza**
**Judecătorii Natalia Costaș, Ivan Parii**

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Railean Ivan,

în cauza civilă cererea de chemare în judecată depusă de Railean Ivan împotriva SC„BPM-Plus„SRL privind desființarea hotărîrii arbitrale și cererea reconvențională înaintată de SC„BPM-Plus„SRL către Railean Ivan, persoană terță SRL„MC-Consulting„ privind eliberarea titlului executoriu,

împotriva încheierilor Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 30.07.2024 și din 17.09.2024,-

**c o n s t a t ă :**

**Poziția părții:**

La 24.05.2023 Railean Ivan, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, s-a adresat instanței de judecată cu cerere de desființare a hotărîrii arbitrale.

În motivarea cererii a invocat că prin hotărârea Curţii de Arbitraj Economic al Republicii Moldova, dosarul nr.2-19/2022 din 02.05.2023 s-a încasat de la Railean Ivan în beneficiul SC”BPM-Plus”SRL datoria în mărime de 722153,81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj 18053, 84 lei.

În motivarea soluţiei adoptate arbitrul a constatat existenţa contractului nr.454 din 11 septembrie 2017, încheiat şi semnat între ”BPM-Plus„SRL, pe de o parte şi SRL ”McConsulting” şi Răilean Ivan pe de altă parte. La fel a stabilit că, SRL”Mc-Consulting” nu și-a onorat obligaţiile faţă de ”BPM-Plus„SRL, iar Răilean Ivan în calitate de fidejusor urmează să execute obligaţiile SRL”McConsulting” faţă de ”BPM-Plus„SRL.

Invocă reclamantul că hotărârea arbitrului din cadrul Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 02 mai 2023 a fost emisă cu interpretarea greşită a legislaţiei în

vigoare și este necesar desfiinţarea acesteia. Argumentează că există dubii că contractul nr.454 din 11 septembrie 2017 ar fi fost semnat de directorul SRL ”Mc-Consalting” şi Răilean Ivan, totodată sunt dubii ca Babii P.M., din partea ”BPM-Plus” SRL, ar fi semnat astfel de contract, deoarece la prima vedere se observă că există o semnătură identică pentru trei părţi.

Conform legislaţiei Republicii Moldova în domeniu, examinarea cererii de desfiinţare a hotărîrii arbitrale va avea loc doar prin prisma temeiurilor pentru desfiinţarea hotărîrii arbitrale instituite în art.480 Cod de procedură civilă. Menţionează că, este suficientă depistarea doar a unuia din temeiurile de desfiinţare specificate în lege, pentru ca instanţa de judecată să dispună desfiinţarea hotărîrii arbitrale contestate.

Mai mult ca atât, constată că odată ce şi Curtea de Arbitraj a constatat datoria ”Mc-Consulting” SRL faţă de ,,BPM” SRL, care a fost validată în procesul de insolvabilitate, Railean Ivan nu poate duce răspundere, deoarece validarea creanţei este echivalent unei hotărâri de judecată.

Consideră că urmează de atestat încălcarea principiului contradictorialităţii probelor în sensul în care Curtea de Arbitraj a luat în considerare probele prezentate de ”BPM” SRL şi a respins solicitarea reprezentantului Railean Ivan de a fi numită expertiza judiciară.

Solicită Railean Ivan desființarea hotărîrii Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 02 mai 2023.

La 21.08.2023 ,,BPM” SRL a depus cerere privind emiterea titlului executoriu în temeiul deciziei instanţei de arbitraj privind încasarea de la Railean Ivan în beneficiul SRL,,BPM-Plus" a datoriei de bază în sumă de 722 153,81 lei, cheltuielilor pentru taxa de arbitraj în valoare de 18 053,84 lei și a taxei de stat 100 lei, în sumă totală de 740 307,65 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 05.03.2024 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Railean Ivan privind desființarea hotărîrii arbitrale; s-a admis cererea reconvențională înaintată de SC,,BPM-Plus”SRL privind eliberarea titlului executoriu. S-a dispus eliberarea titlului executoriu pentru Hotărîrea Arbitrală nr.2-19/2022 din 02 mai 2023, emisă în mun.Chișinău de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, Judecător Apostol Veaceslav, cu dispunerea încasării, în mod solidar, de la fidejusorul cet. Railean Ivan în beneficiul reclamantului ”BPM-Plus”S.R.L. datoria în mărime de 722 153,81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj în mărime de 18 053,84 lei, în suma totală de 740 207,65 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01.07.2024 s-a casat integral încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 05.03.2024 cu restituirea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 30.07.2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată formulată de Railean Ivan și cererii înaintate de SC ,,BPM-Plus,,SRL, fiind acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 cererea înaintată de SRL"BPM-Plus" s-a acceptat spre examinare.

**Poziţia instanţei**:

Prin încheierea Judecătoriei Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 s-a scos de pe rol cererea înaintată de Railean Ivan privind desființarea hotărîrii arbitrale.

**Solicitarea recurentului:**

La 15.10.2024 Railean Ivan a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 și din 30.07.2024, solicitând casarea încheierilor.

**Argumentele părţilor**:

În motivare s-a invocat că recunoaşte că la momentul depunerii cererii de desfiinţare a hotărârii arbitrale nu a anexat hotărârea arbitrară, fapt care a determinat judecătorul la 30 iulie 2024 să nu dea curs cererii, obligând pe Railean Ivan şi SRL"BMP - Plus" să prezinte originalul hotărârii de arbitraj. La 21 august 2024 reprezentantul SRL"BMP - Plus" a prezentat hotărârea de arbitraj în original. Judecătoarea era obligată să constate că cerinţele din încheiere au fost îndeplinite şi să purceadă la examinarea cauzei în fond.

Într-un singur dosar se examinează două cereri care au în comun acelaşi probe, temei şi obiect de examinarea a cererilor, dosarul are un singur număr, deci, într-un singur dosar poate exista doar o singură hotărâre şi nu două hotărâri.

Prin încheierea din 30.07.2024 instanța nu a dat curs cererii, comunicând că în cazul neîndeplinirii cerinţelor judecătorului, cererea va fi restituită. Însă, instanţa de judecată la 17.09.2024, scoate cererea de pe rol, ca efect de neîndeplinire a cerinţei judecătorului, astfel aplicând greşit normele de drept procedural. Judecătorul greşit a constatat că dânsul a refuzat să primească încheierea expediată, deoarece plicul s-a întors cu inscripţia "nereclamat" şi nu inscripţia "refuzat". Totodată atrage atenţia că la materialele cauzei exista adresa de e-mail, care putea fi folosită pentru înştiinţare.

<u>În referința la recurs</u> intimatul SRL"BPM-Plus" a solcitat respingerea recursului și menținerea încheierii. A insicat că era important ca Railean I. să prezinte copia sa de pe contractul nr.454 din 11.09.2017, care conține clauza de arbitraj, pentru ca judecătorul să poată compara semnăturile semnatarilor contractului și să compare cu textul și semnăturile cuprinse în contractul nr.454 din 11.09.2017, pe care l-a prezentat SRL"BPM-Plus".În general, prezentarea convenției de arbitraj în original este o cerință legală, care este stipulată în mod expres la art. 478 din CPC RM.

Argumentul recurentului potrivit căruia instanța nu ar fi trimis hotărârea la adresa de e-mail a petiționarului este neîntemeiată, deoarece recurentul nu a solicitat acest lucru mai devreme. Prin urmare, instanța nu a îndeplinit întocmai art.105 al.1 din CPC. Instanța judecătorească, conform legii, a aplicat în mod întemeiat art.106 CPC.

Prin urmare, chiar dacă nu a existat un refuz de recepționare a citației din partea lui Railean I., ci și-a schimbat sediul, chiar și temporar, el era obligat să notifice instanța despre acest lucru.

Solicită, de asemenea, instanței să verifice dacă recurentul nu a omis termenul de recurs. În cazul în care acesta a omis termenul, solicită instanței să respingă recursul.

**Aprecierea instanţei de recurs:**

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră necesar de a admite recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) Codul de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit dispozițiilor art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În speță se contestă încheierea prin care s-a scos cererea de pe rol.

Potrivit art.268 alin.2 CPC, încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.

Potrivit prevederilor art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța reține că încheierea contestată a fost emisă la 17.09.2024, fiind recepționată de recurent la 02.10.2024 contra semnătură în avizul de recepție /f.d.196/. Recursul a fost declarat la 15.10.2024, ceea ce denotă respectarea termenului de contestare.

Potrivit art.427 lit.b) Cod procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Examinând recursul potrivit Secţiunii 1 Cod procedură civilă , instanţa de recurs nu se va implica în esenţa fondului litigiului judecat de prima instanţă, ci va verifica în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Din actele cauzei se confirmă faptul că la 24.05.2023 Railean Ivan, reprezentat de avocatul Moraru Daniela, s-a adresat instanței de judecată cu cerere de desființare a hotărîrii Curții de Arbitraj Economic al Republicii Moldova, dosarul nr.2-19/2022 din

02.05.2023 prin care s-a încasat de la Railean Ivan în beneficiul SC”BPM-Plus”SRL datoria în mărime de 722153,81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj 18053, 84 lei.

La 21.08.2023 „BPM” SRL a depus cerere privind emiterea titlului executoriu în temeiul deciziei instanţei de arbitraj nr.2-19/2022 din 02.05.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 05.03.2024 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Railean Ivan privind desființarea hotărîrii arbitrale; s-a admis cererea reconvențională înaintată de SC„BPM-PLUS”SRL privind eliberarea titlului executoriu. S-a dispus eliberarea titlului executoriu pentru Hotărîrea Arbitrală nr.2-19/2022 din 02 mai 2023, emisă în mun.Chișinău de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, Judecător Apostol Veaceslav, cu dispunerea încasării, în mod solidar, de la fidejusorul cet. Railean Ivan în beneficiul reclamantului ”BPM-Plus”S.R.L. datoria în mărime de 722 153,81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj în mărime de 18 053,84 lei, în suma totală de 740 207,65 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01.07.2024 s-a casat integral încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 05.03.2024 cu restituirea cauzei la rejudecare pe motivul lipsei la materialele cauzei a hotărârii de arbitraj în original sau în copie legalizată în modul stabilit.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 30.07.2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată formulată de Railean Ivan și cererii înaintate de SC „BPM-Plus„SRL; s-a acordat lui Railean Ivan termen pentru lichidarea neajunsurilor-prezentarea hotărârii arbitrale înoriginal sau în copie legalizată în modul stabilit, acordânsu-i termen de 5 zile din momentul primirii încheierii; s-a acordat „BPM-Plus„SRL termen pentru lichidarea neajunsurilor - prezentarea hotărârii arbitrale înoriginal sau în copie legalizată în modul stabilit, acordânsu-i termen de 5 zile din momentul primirii încheierii; s-a comunicat potențialilor reclamanți că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate, cererera de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 21.08.2024 „BPM-Plus„SRL a înregistrat în instanța de judecată hotărârea arbitrală nr.2-19/2022 din 02.05.2023 în original, anexând copia convenției de arbitraj și copia contractului nr.454 din 11.09.2017, autentificate notarial/f.d.173-186/.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 cererea înaintată de SRL”BPM-Plus” s-a acceptat spre examinare.

Prin încheierea Judecătoriei Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 s-a scos de pe rol cererea înaintată de Railean Ivan în temeiul art.267 CPC, pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii.

La 15.10.2024 Railean Ivan a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 și din 30.07.2024, solicitând casarea încheierilor.

Colegul reține că în speță, prin cererea înaintată în instanța de judecată Rilean Ivan solicită desființarea hotărîrii arbitrale.

Articolul 478 CPC reglementează că

(1) Cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale se depune în scris şi se semnează de partea care contestă hotărîrea sau de reprezentantul ei.

(4) La cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale se anexează: a) hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele arbitrajului permanent, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu trebuie să fie autentificată notarial;

(5) Cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale depusă cu nerespectarea condiţiilor prezentului articol se restituie solicitantului sau ei nu i se dă curs în conformitate cu art.170 şi 171.

Prin urmare, în cazul în care instanța investită cu judecarea cererii privind desființarea hotărârii arbitrale constată că cererea depusă nu corespunde prevederilor art.478 CPC, urmează să nu dea curs cererii, în conformitate cu dispozițiile art.170 și 171 CPC.

Articolul 171 CPC prevede că

(1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Din conținutul normei sus-citate rezultă că consecința neîndeplinirii cerințelor din încheierea prin care nu s-a dat curs va fi restituirea cererii.

Pe când în speță, instanța de judecată nu a dat curs cererii înaintate de Railean Ivan în temeiul art.171 alin.1 CPC, ulterior, constatând că cerințele nu au fost îndeplinite în termenul acordat, a dispus scoaterea de pe rol a cererii în temeiul art.267 CPC și nu a restituit cererea în temeiul art.171 alin.2 CPC.

Totodată instanța nu a specificat în baza cărei litere a art.267 CPC cererea s-a scos de pe rol, or, acestea sunt următoarele:

Instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care:

a) reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere;

b) cererea a fost depusă de o persoană care, în cauza civilă respectivă, nu are capacitate de exerciţiu al drepturilor procedurale civile;

c) cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită;

d) litigiul dintre aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri se află în curs de judecată la aceeaşi instanţă sau la o alta;

e) există o convenție de arbitraj prin care părțile decid să soluționeze litigiul pe cale arbitrală, iar pîrîtul în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare a ridicat obiecţii împotriva soluţionării litigiului în judecată;

e1) există un acord de alegere exclusivă a forului pentru soluționarea litigiului, prin care părțile au învestit cu competență jurisdicțională o instanță a unui stat parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005;

f) părţile citate legal nu s-au prezentat la şedinţa de judecată după a doua citare şi nici nu au solicitat examinarea cauzei în absenţa lor;

g) reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pîrîtul nu solicită soluţionarea cauzei în fond;

h) soţul a înaintat acţiune de desfacere a căsătoriei fără consimţămîntul soţiei în timpul sarcinii ei sau în decursul unui an de la naşterea copilului, iar cererea nu a fost restituită reclamantului de către judecător;

i) persoana în ale cărei interese este pornit procesul, în conformitate cu art.7 alin.(2), art.72 alin.(2) şi art.73 alin.(3), nu susţine pretenţiile înaintate, nu solicită să intervină în proces în calitate de reclamant;

j) persoanele indicate la art.72 şi 73 au renunţat la acţiune, iar reclamantul care a preluat acţiunea nu a plătit taxă de stat în termenul stabilit de instanţă;

k) instanţa a amînat sau a eşalonat plata taxei de stat, iar reclamantul nu a plătit-o în termenul stabilit de instanţă;

k1) în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare se constată că reclamantul nu a achitat taxa de stat și/sau de taxa de timbru în cuantumul prevăzut de lege;

l) la examinarea cauzei în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti;

l1) părţile au solicitat examinarea cauzei de către judecata arbitrală, în condiţiile legii;

m) în alte cazuri prevăzute de lege.

Respectiv, art. 267 CPC nu prevede temei de scoatere de pe rol faptul că nu au fost lichidate neajunsurile de către reclamant.

Completul de judecată al instanței de recurs constată că instanța de prim nivel a aplicat eronat normele de drept procedural, deoarece, în cazul când se constată că neajunsurile menționate în încheierea prin care nu se dă curs cererii, urmează a fi aplicate dispozițiile art.171 alin.2 CPC și nu a art.267 CPC.

Colegiul consideră neîntemeiat recursul în partea ce ține de dezacordul recurentului cu încheierea primei instanțe din 30.07.2024, prin care nu s-a dat curs atât cererii depuse de Railean Ivan privind desființarea hotărârii arbitrale, cât și cererii depuse de SRL"BPM-Plus" privind eliberarea titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale, fiind acordat ambilor reclamanți termen pentru prezentarea hotărârii arbitrale în original sau în copie legalizată, după cum stipulează art.478 alin.4 și art.483 alin.4 din CPC.

Prin urmare, instanța de nivelul unu corect a dispus de a nu da curs cererilor înaintate de Railean Ivan și SRL"BPM-Plus", totodată luând în considerare faptul, că prin decizia Curții de Apel Bălți din 01.07.2024 s-a casat încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 05.03.2024 anume pentru lipsa la materialele cauzei a hotărârii arbitrale în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Iar indicațiile din decizia instanței ierarhic superioare sunt obligatorii la rejudecarea cauzei.

Distinct de cele enunțate completul de judecată conchide de a admite recursul declarat de Railean Ivan, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii lui Railean Ivan, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în același complet de judecată, la etapa acceptării pe rol a cererii înaintate de Railean Ivan privind desfacerea hotărârii arbitrale. Încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 30.07.2024 se menține.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Conducându-se de dispoziţiile art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

**d i s p u n e :**

Admite recursul declarat de Railean Ivan.

Casează integral încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 17.09.2024 prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii lui Railean Ivan, emisă în cauza civilă cererea

de chemare în judecată depusă de Railean Ivan împotriva SC,,BPM-Plus,,SRL privind desființarea hotărîrii arbitrale și cererea reconvențională înaintată de SC,,BPM-Plus,,SRL către Railean Ivan, persoană terță SRL,,MC-Consulting,, privind eliberarea titlului executoriu, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în același complet de judecată, la etapa acceptării pe rol a cererii înaintate de Railean Ivan privind desfacerea hotărârii arbitrale.

Încheierea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 30.07.2024 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

**Președintele completului, judecător: Elena Grumeza**

**Judecătorii: Natalia Costaș Ivan Parii**